

RECENZE

Colin F. Camerer: Behavioral Game Theory. Experiments in Strategic Interaction.
Princeton University Press / Russell Sage Foundation: Princeton / New York: 2003.
ISBN 0-691-09039-4. Hardcover 550 pages, \$ 65,–

“Game theory is about what happens when people – or genes, or nations – interact” (p. 1). In this respect, game theory extends classical decision theory by focusing on situations where an actor’s result depends not only on his own decisions but also on the behaviour of one or more other actors. A “game” is a mathematical map or summary of the crucial features of these situations of strategic interaction. Introduced in the 1940s by John von Neumann and Oskar Morgenstern, applications of game theory spread from economics to biology, political sciences, psychology, and sociology. In 1994 – five decades after von Neumann and Morgenstern – Nash, Harsanyi, and Selten shared the Nobel Prize in economics for their contributions to the development of game theoretic analysis.

The Nobel award demonstrates that in economics game theory is widely accepted as a tool for modelling and analysing situations of interaction and transaction. “The power of game theory is its generality and mathematical precision. The same basic ideas are used to analyse *all* the games – tennis, bargaining for rugs, romance, whale-hunting” (p. 2). These qualities of game theory are appreciated from an economic standpoint but very often lead to suspicion in sociology. When social situations can fruitfully be analyzed by an actual mathematical and apparently economic theory – what is the use of sociology? The author of the book is not himself a sociologist but a professor of business economics at the California Institute of Technology, where he teaches both cognitive psychology and economics. On the other hand, Colin Camerer’s book shows that sociology has been so important for the progress of game theory applications as it is today.

Camerer’s book is focused on the interaction between theoretical findings and empirical – especially experimental – tests. Many books on standard game theory address the actions and decisions of ideally rational actors. *Behavioral Game Theory* is unique in blending experimental evidence, psychological, and – as I would characterize it – sociological aspects in a general theory of strategic behaviour. “Behavioral” game theory as Camerer defines it is based on three elements that are discussed in this book. First, mathematical theories of how moral obligation and disappointment influences trust and bargaining. Second, a theory of how “rational” calculation is limited by brain structures and indolence factors. And finally, a theory of how people learn from experience to make better strategic decisions.

Many findings in experimental games especially in the last decade show that in many situations human behaviour cannot be explained or reconstructed by using “standard” game theory. One striking example is the dictator game. In this game, an actor (the “dictator”) has to divide a certain amount of units (e.g. money) between another person and himself while the other person is in a complete passive position. A computer or calculator programmed by “standard” game theory would not give anything to the other person because there is no reason or incentive within the game. Experimental results demonstrate that human actors are far from being computers or calculation machines of this kind. Most of the players share a non-marginal amount and give it to the other, anonymous player. Findings like these indicate how important it is to supplement and enrich “standard” game theory with realistic assumptions about peoples’ expectations,

beliefs, goals, and behavioural determinants. Modern variants of theories of action based on game theory focus on factors like internalized norms, equity, and fairness – topics that touch the core of sociology.

In the 495 pages of his text Camerer refers to and discusses far more than a hundred experiments – more than any other publication in the field of modern game theory. This wide range of experiments – some of them conducted by himself – are arranged within the main chapters of his book: Dictator, ultimatum, and trust games (chapter 2), mixed-strategy-equilibrium games (chapter 3), bargaining (chapter 4), do-

minance-solvable games (chapter 5), learning (chapter 6), coordination (chapter 7), and signalling and reputation (chapter 8). The result is a theory of behaviour based both on precise game theoretic tools and on empirical knowledge. Structured in this way, behavioral game theory has inevitably to be influenced and enriched by economics *and* social sciences like sociology. As a consequence, behavioral game theory can be a fruitful tool for the reconstruction and explanation of sociological applications, as well.

Bernhard Prosch

Krystyna Szafraniec, Włodzimierz Winclawski (eds.): Socjologia w szkołach wyższych w Polsce. Kształcenie socjologów i nauczanie socjologii po 1989 roku. Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2003, 340 s.

Polské vysoké školství prochází po pádu starého režimu v roce 1989 neobyčejně dynamickým vývojem, který se týká všech jeho stránek. Jedním z nejnápadnějších a nejcharakterističtějších rysů je jeho kvantitativní růst. Zatímco v roce 1990 bylo v Polsku 112 vysokých škol, na nichž studovalo okolo 400 000 studentů, v roce 2000 to bylo již 287 vysokých škol a okolo 1,5 milionu studentů. V rámci tohoto všeobecného růstu připadá významné místo rovněž oboru sociologie, který se po kvantitativní stránce rozvíjí relativně ještě rychleji. Dokumentují to tato čísla: Roku 1989 studovalo sociologii 1 530 posluchačů, zatímco v roce 2000 jich bylo 19 267. Z humanitních oborů z tohoto hlediska předstihly sociologii pouze politologie a práva. Obdobným způsobem se zvýšil také počet vysokých škol, na nichž lze sociologii studovat. Roku 1989 jich bylo jedenáct, v roce 2001 dvacet sedm.

Další podstatnou změnou je, že vzniklo značné množství soukromých vysokých škol. Ze zmíněného počtu dvaceti sedmi, kde se sociologie studuje, jich je deset soukromých. Na všech soukromých školách je studium placené a týká se to i dálkového, večerního a externího studia na školách státních.

Změnil se i způsob studia sociologie. Zatímco do roku 1989 existovalo pouze pětileté magisterské studium, dnes lze studovat sociologii také formou tříletého licenciátu, což je zhruba obdoba našeho bakalářského studia.

Změněná společensko-politická situace i uvedení nebyvalý kvantitativní růst se pochopitelně pro-

mitly prakticky do všech stránek sociologického studia. Rychle se transformovaly učební plány i některé organizační principy. Centrální řízení ústavů i jednotné, v podstatě direktivně stanovené učební programy byly nahrazeny vlastním rozhodováním a velkou autonomií sociologických pracovišť. V důsledku toho není zcela znám rozsah ani dosah probíhajících změn, a tím ani kvalita výuky sociologie na jednotlivých vysokých školách, zejména soukromých.

Nová situace nebyvalým způsobem zvýšila požadavky na ty, kteří sociologii vyučují. S růstem počtu sociologických pedagogických institucí, zvláště soukromých, se mimořádně znásobila poptávka po docentech a profesorech sociologie, kteří jsou i po číselně formální stránce pro existenci těchto pracovišť nezbytní. Podle informací, o nichž se lze běžně dočíst v polských publikacích, mnozí z nich mají pedagogické povinnosti na dvou, ale i více vysokých školách, což samozřejmě vyvolává nemalé problémy, pokud jde o kvalitu výuky.

Vůbec lze obecněji konstatovat, že v souvislosti s transformací polské společnosti po roce 1989 požadavky na polské sociology výrazně vzrostly. Ti totiž plní mnoho profesionálních rolí a úkolů. Jsou nejen vysokoškolskými učiteli a badateli, ale také poradci a experty, zasedají ve vědeckých radách a výborech a konečně v obavě před zchudnutím jsou stále aktivnější také ekonomicky. Ozývají se hlasy, že jde mnohdy o to, co by se dalo nazvat merkantilizací. Nejstarší z dnešních polských sociologů